

Stimați membri ai Comisiei de deontologie și disciplină,

Suntem profesioniști ai Asociației de psihoterapie sistemică de cuplu și familie Pro Familia (în continuare **ATF-PF**), asociație cu sediul în Miercurea-Ciuc, respectiv centru de formare în Cluj-Napoca.

Asociația noastră, **constituită în 2005**, este avizată de Colegiului Psihologilor din România (nr. RF-II-HR-33/10.10.2007) la propunerea Comisiei de Psihologie Clinică și Psihoterapie, în calitate de asociație furnizoare de formare profesională complementară și de formare profesională continuă **în metoda psihoterapiei sistemice de cuplu și familie**.

ATF-PF **din 2017 este membră** cu drepturi depline a Camerei Instituțiilor Formatoare a Asociației Europene de Terapia Familiei (European Family Therapy Association Training Institute Chamber (**EFTA-TIC**)).

Asociația noastră formatoare a trimis feedback pentru prima etapă de revizuire a **Codului Deontologic și a celui de Procedură**. Pe această cale vă mulțumim pentru faptul că unele dintre sugestiile noastre (care probabil erau similare și cu ale altor asociații) au fost integrate în noua versiune a Codului Deontologic al Profesiei de Psiholog, document pentru care în această rundă de consultări nu mai avem sugestii.

Revenim însă cu unele sugestii pentru revizuirea Codului de Procedură Disciplinară, pe care noi le considerăm de importanță ridicată pentru profesia noastră, precum și pentru colaborarea dintre Asociațiile formatoare și CPR în ceea ce privește conduita etică a membrilor și investigațiile pentru suspiciunea de încălcare a Codului Etic. Unele dintre aceste sugestii au fost trimise de noi ca feedback în prima rundă a consultărilor publice, însă nu au fost integrate în această versiune a Codului de Procedură Disciplinară, motiv pentru care ținem să evidențiem din nou importanța pe care le-o acordăm.

Cu respect,

Membrii Comisiei Etice a ATF-PF: Carmen Costea-Bărluțiu, PhD., Babos Judit, Lăpădătoni Adriana

PROIECT COD PROCEDURĂ DISCIPLINARĂ 2018 - PROPUNERI DE MODIFICARE ȘI/SAU COMPLETARE

NR.	CAPITOL/ ARTICOL	PROPUNERE MODIFICARE/COMPLETARE/ADĂUGARE ARTICOL(E)	SCURTĂ ARGUMENTARE
1.	Art. 3, alin. (2)	Comisia de deontologie și disciplină poate stabili măsuri suplimentare pentru persoana sancționată (de exemplu participarea la cursuri de formare profesională, supervizarea practicii profesionale pentru o perioadă de 6 - 12 luni, interzicere emiterii unor acte profesionale pe o perioadă de 6 - 12 luni, ș.a.m.d.). – cine le pune în aplicare ? Ce rol au aici Asociațiile profesionale ?	Pentru celelalte categorii de sancțiuni se specifică cine le pune în aplicare. Spre exemplu, în cazul unui profesionist aflat în formare sau supervizare, formatorii/ supervizorii acestuia vor fi la rândul lor implicați, iar acest lucru cum se reglementează?
2.	Art. 3, alin. (5)	În cazul în care Comitetul director respinge sancțiunile propuse de către Comisia de deontologie și disciplină, acesta este obligat să specifice sancțiunea înlocuitoare și să motiveze decizia.	Pentru transparență. În toate celelalte situații stabilirea sancțiunilor e însoțită de o motivare. Uneori Comitetul director poate să nu aibă competența necesară în a identifica probleme de fond și nici de a da alte sancțiuni. Mai degrabă poate semnala probleme procedurale, dar în acest caz noile sancțiuni trebuie stabilite tot de Comisia de etică, prin reluarea procedurii, după ce problemele identificate se remediază.

3.	Art.4	În cazul sesizărilor făcute cu rea credință, ofensatoare, care fac abuz de Procedură sau care au motivație îndoielnică ce se întâmplă? Se ia în calcul analiza acestora cu scopul de a preveni aceste situații? În plus, nu doar beneficiarii serviciilor psihologice pot face sesizări, ci și colegi, supervizori etc., plus Comisia se poate sesiza din oficiu.	În documente internaționale (ex., Procedura etică a APA), dar și în unele aprobate la nivel local (de ex., Codul de Procedură etică al ATF-PF) se specifică faptul că în aceste cazuri Comisia se poate auto-sesiza împotriva celui care a făcut sesizarea, tocmai pentru a descuraja abuzurile. (vezi <i>American Psychological Association, 2007, Part V, 2.3</i>)
4.	Art.7, alin. (2)	„Plângerea se depune în termen de maxim 6 luni 2 ani de la momentul comiterii faptei sau de la momentul cunoașterii consecințelor prejudiciabile ale acesteia.” Cunoșterea de către cine ? + excepții de la această limită de timp	Codurile de procedură disciplinară APA și cel canadian folosesc limite de timp pentru depunerea sesizării de 2-3 ani de la comiterea faptei/descoperirea ei sau a consecințelor ei de către reclamant. Pe lângă asta tot acolo sunt specificate o serie de excepții (justificate) de la această regulă (de ex. cazul în care cel afectat de conduita neetică era minor la momentul producerii ei; cazul în care e vorba de fapte deosebit de grave cum ar fi abuzul sexual). Limita de 6 luni e mult prea scurtă având în vedere că mare parte din clienții serviciilor prestate de psihologi sunt persoane vulnerabile care au șanse mai mici să acționeze în mod prompt atunci când sunt lezate. (vezi <i>American Psychological Association, 2007, Part II, 5.3</i>)

			și <i>Canadian Psychological Association, 2015, Part IV, pct. 2)</i>
5.	Art.8, alin. (2)	„Comisia poate decide să solicite psihologului reclamat să transmită un punct de vedere precum și documente profesionale doveditoare în apărarea sa” în termen de ... zile	În absența unei limite de timp nu se poate stabili refuzul de a se conforma (decât dacă persoana îl exprimă în mod explicit). De asemenea, este necesară exemplificarea documentelor doveditoare (ex., documentația scrisă de caz, acte oficiale eliberate către alții: școală, medici, instanță, analiza situației cu un supervisor, raportul supervisorului).
6.	Art. 18, alin. (1)	Sanctiunile disciplinare se aplică luând în considerare (...) b) activitatea desfășurată anterior de psihologul reclamat – e necesar să se specifice mai clar care parte a activității anterioare e relevantă pentru situația de față (istoricul de abateri etice ?) e) gradul de vinovăție – nu e clar la ce se referă – sugerăm operaționalizare, categoric.	Factorii atenuanți și agravanți este nevoie să fie clarificați, în alte coduri de procedura se ține cont de aceștia. În Asociația noastră, am gândit (utilizând și adaptând proceduri din Codurile Etice și de Procedură ale forurilor profesionale de referință, precum APA, 2007, CPA, 2015) un astfel de sistem de operaționalizare a încălcărilor etice și stabilirea unor sancțiuni aferente. Atașăm pentru exemplificare cuprinsul și anexa din Codul de procedură al ATF-PF.

7.	În general	Nu apare în textul Procedurii specificarea relației cu Asociația Profesională, care oferă formare și/ sau supervizare, atât în privința modului în care Colegiul abordează sancțiunile date de Asociații, în urma derulării propriilor proceduri etice, cât și în privința implicării Asociațiilor profesionale în procesul de analiză a unei sesizări etice. Propunerea noastră este ca Asociațiile să fie minimum parteneri în punerea în aplicare a sancțiunilor.	Majoritatea psihoterapeuților aparțin unor asociații profesionale, care au Coduri etice și Proceduri etice. Este evident faptul că membrii asociațiilor formatoare aderă automat și la CE al CPR, respectiv și la cel al asociației formatoare, fiind obligat să se conformeze ambelor (după modelul descris de ex. în EAP-TAC, 2018, p. 3-4). În Codul Etic și de Procedură al ATF-PF, în situație în care CE al ATF-PF ar primi o reclamație și CE ar desfășura o cercetare internă, avem prevăzute clar situațiile în care am informa CPR despre decizia luată în cazul unor membri ai asociației care au avut comportament ne-etic. Propunem ca și CE al CPR în condițiile în care primește o sesizare/reclamație privind un membru al unei asociații formatoare, atunci să anunțe CE al respectivei asociații de începerea procedurii de investigație, situație în care și asociația poate porni un proces independent.

Bibliografie:

American Psychological Association (2007). *Ethics Committee Rules and Procedures*. <http://www.apa.org/ethics/code/committee.aspx#PV5>
 Canadian Psychological Association (2015). *Rules and Procedures for Dealing with Ethical Complaints*.
<http://www.cpa.ca/aboutcpa/committees/ethics/rulesandproceduresfordealingwithethicalcomplaints>
 European Association for Psychotherapy (EAP, 2018). *TAC Accreditation of Training Institutes for ECP Award*, Vienna, europsyche.org;

Prezentul document

- a fost elaborat de către membrii Comisiei Etice a ATF-PF: Lect. Univ. Dr. Carmen Costea-Bărluțiu, președinte, Psihoterapeut Babos Judit și Psihoterapeut Lăpădătoni Adriana, membri
- a fost lecturat și însoțit de feedback din partea colegilor noștri: Dr. Školka Enikő (președinte al Comisie Profesionale), psiholog principal Antal Attila (președinte al ATF-PF).

Vă adresăm respectuos mulțumiri.

Număr de înregistrare 62/26.10.2018

Carmen Costea-Bărluțiu

Babos Judit

Lăpădătoni Adriana

Cluj-Napoca